

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXIX (23)

No. (štev.) 9

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

5. marca 1970

Človeška vrednota

Naslov je morda preveč banalen. Enako prazno bi zvenelo tudi začetki: „V današnjem modernem času... itd.“, a dejstvo je, da vsak dan bolj izumira zavest človeštva kot takega, še bolj pa družabne odgovornosti, ki jo posameznik v družbi ima. To je, globoke odgovornosti v prvi vrsti ljubezni do brata, pravice do človeka, resnice do samega sebe.

Človek, od katerega ostane le še pojem sestavnega dela mase, prevladuje v današnji družbi. Otopel do vsega duhovnega, reagira le splošen izziv, in še to kot avtomat, ki ga goni neka daljna volja, dokler mu ne zmanjka pogonske energije.

Iz tega oklopa se reši le maloštevilna skupina pristnih ljudi, ki v lestvici vrednot postavljajo smotno najprej duhovne dobrine, a šele nato (vendar tudi) tvaren del sveta. Reši pa se tudi pretežen del mladine, ki sicer negativno, a kljub temu, reagira v odporu na standardizacijo potrošniške družbe ali državne vsevide.

Spiro takega položaja ni mesta za presenečenja, kadar se ugotavljajo vsi razni odenki problemov današnjega človeka. A pustimo danes ostale, in se omejimo le na socialni problem v svetu, ki je obenem eden izmed glavnih povodov nešteti drugovrstnih krivic, ki tlačijo ogromne množice prebivalstva.

Nepismenost, lakota, bolezni, nezaposlenost, razna patološka stanja; en sam izraz telesne in duhovne revščine, ki ni lastna le takoimenovanim nerazvitim državam. Res je problem najbolj viden v predelih Azije, Afrike in latinske Amerike, a lakoto in pomanjkanje trpijo tudi po najbolj razvitih državah, kjer večji zunanji blesk zakrije onemogočeno propadanje.

Razlog, da so socialni problemi bolj vidni v nerazvitih deželah je v tem, da splošnega položaja spričo ogromnega števila prizadežanih ni mogoče zakriti. Je pa gotovo tudi to, da se v teh deželah pogostejše najdejo glasniki, ki krivičen položaj glasno obsojajo in in zahtevajo spremembe, včasih celo za vsako ceno in po napačni poti, ki ne pelje v rešitev, temveč v še hujše zlo.

Dejstev ni mogoče zanikati. Vsak izmed nas, ki ima v sebi vsaj še kosček razumevanja za brata v stiski, mora odločno stopiti na polje reševanja, vsak kolikor je v njegovi moči. Strukture današnje družbe so krivične. Najsibo vzhod ali zahod, dialektični ali kapitalistični materializem, oba sistema sta nasprotna pravemu pojmovanju človeka, in kot taka nesprejemljiva. Sprememba je torej nujna.

A ne delajmo si utvar. Ničesar ni mogoče spremeniti čez noč. Tudi ako poderemo sistem, se kaj lahko podere na človeštvo in ga pokoplje pod sabo. Vsaka akcija torej mora priti od znotraj. Sprememba, postopna a neustavljiva, najprej iz človeka samega. Ko se potem iz njega razširi na okolico, nastopi čas gradnje novega, boljšega in bolj pravičnega sveta.

Ne s silo, temveč z vztrajnim in smotrnim delom preobrazbe človeka, bo cilj socialne pravičnosti dosegljiv, morda prej, kot se nam trenutno zdi.

Tudi za to delo preobrazbe, morda bolj kot za katero koli drugo, pa je potreben jasen pogled, poznanje položaja, torej — študij problemov. Konkretno: tudi naša slovenska skupnost mora doprinesiti svoj delež pri svetovni preobrazbi, sicer bo šla mimo človeštva, berača ne le z obrazom obrnjenim proč, temveč celo brez obraza.

Študij socialnih problemov, osebnih, skupnostnih in človeških, zavzema bistveno mesto v naši odločitvi pristopiti h gradnji bodočnosti. Zato tudi pozdravljamo vsako iniciativo, ki k temu vzpodbuja, ali tozadevno dejavnost organizira. Med nje štejemo tudi naše socialne dneve, ki — kot letošnji — znatno pripomorejo k osveščenju našega in človeškega problema.

Daj Bog, čigar ljubezen in blagoslov je srce vsake resnične spremembe človeštva, da bi ta dan izvenel v konkretnih realizacijah, ki bi jih zgodovina kdaj lahko označila kot častne za narod in blagodejne za človeštvo.

ITALIJA PONOVO V KRIZI

KOMUNISTI RIBARIJO V KALNEM

Preteklo soboto, 28. februarja, je vodja italijanske krščanske demokratske stranke Mariano Rumor odstopil od svojih naporov, da bi sestavil sredinsko-levičarsko koalicijsko vlado. S tem se je kriza v Italiji poslabšala, kajti zašla je na mrtvo točko.

Ves proces se je začel pred 6 meseci, ko se je razbila zadnja koalicijska vlada leve sredine. Za tem je Italijo vodila manjšinska vlada krščanskih demokratov, ki pa so jo v parlamentu podpirali socialisti in republikanci. Preteklega 7. februarja pa je ministrski predsednik Mariano Rumor predstavil ostavko državnemu predsedniku Saragatu z navedbo, da manjšinska vlada ni zmožna rešiti socialne in gospodarske krize, v katero je zašla država. To je bila posledica zlasti številnih stavk in izgrediv delavstva in uradništva po vsej Italiji. To prekratno stanje je doseglo višek 12. decembra, ko je bilo v terorističnih akcijah v Milanu in drugod 16 mrtvih.

Ker je bila vlada brez moči, je, ko je omenjeno, odstopila. Predsednik Saragat je 12. februarja zaupal Rumorju nalogo, naj sestavi novo koalicijsko vlado. Vse je kazalo, da bo uspel v svojih prizadevanjih za sestavo štiristrankarske koalicije krščanskih demokratov, obeh socialističnih strank in republikancev. Pa se je nenadoma pojavila nepremostljiva zapreka: krščanski demokrati niso mogli odstopiti od svojega stališča, kar se tiče neločljivosti zakona

in razporeke ter ožjega sodelovanja s komunisti, kakor so zahtevali socialisti kot pogoj za vstop v vlado. Spričo rezultatov pogajanj, ki so pripeljala v slepo ulico, je Rumor vrnil predsedniku Saragatu mandat.

Saragat ima sedaj v glavnem tri možnosti: 1. Dá mandat Rumorju, da sestavi novo manjšinsko vlado (kar bi bila le začasna rešitev); 2. Poveri mandat drugemu italijanskemu politiku, ki bi pa verjetno doživel enak neuspeh kot Rumor; 3. Odkloni ostavko prejšnje Rumorjeve vlade, o kateri bi nato razpravljali kongres; 4. Razpiše nove volitve, po katerih bi, glede na rezultate, poveril nov mandat zmagojuči stranki. V sredo je Saragat kot zadnji poskus pred razpustitvijo parlamenta povabil Alda Mora naj poskusi rešiti krizo.

Paradoks italijanskega stanja je v tem, da je njegova vlada najbolj kontinuitetna (že od konca vojske jo vodijo krščanski demokrati), obenem pa najmanj stabilna. Bodoča vlada, ko bo sestavljena, bo že 31. v povojni italijanski zgodovini.

V splošni zmešnjavi pa je komunistični poslanec Terciani seveda moral dodati svojo diskordantno noto, ko je zahteval, naj bo bodoča vlada bolj „popularna“, ki ne bi bila pod „ameriškim vplivom“, in bi priznala „ljudske vlade“ kot npr. „vlado severnega Vietnama in Vzhodne Nemčije“. Za Tercianija, zgleđa, so to bistvena vprašanja v reševanju italijanskega problema.

Volitve v Avstriji

Prvič po petindvajsetih letih so zmagali socialisti

Volitve v Avstriji so z zmago socialnih demokratov — četudi je ta zmaga le neznatna — prinesla bistveno spremembo v vodstvu avstrijske politike. Od leta 1945 pa do teh volitev je bila vodilna stranka OVP (avstrijska ljudska stranka — krščanski demokrati). Ta je sicer po medsebojnem dogovoru iz leta 1945 delila oblast z SPO (socialistično stranko Avstrije) vse do leta 1966. Tega leta pa je ljudska stranka dobila tolikšno večino, da je zadnja 4 leta vladala sama.

Sodelovanje obeh navedenih velikih strank, ki je bilo za Avstrijo koristno, je bilo v kar dobrem soglasju do podpisa državne pogodbe leta 1955. Tedaj pa so se začela medsebojna trenja, ki niso popustila vse do leta 1966, ko je ljudska stranka dobila pri volitvah 85 poslancev od celotnega števila 165 in sama prevzela vlado.

Pri nedeljskih volitvah 28. februarja se je državnozbornih volitev udeležilo 6 strank. Poleg obeh vodilnih, to je ljudske in socialistične je zanimiva

le še liberalna stranka (FPO). Komunistična stranka, Olahova DFP in skrajno desničarska NDP so brez pomena. Pri navedenih volitvah je ljudska stranka od dosedanjih 85 mandatov izgubila 7 in dobila le 78 poslancev. Socialistična stranka, ki jo vodi žid dr. Kreisky, pa se je dvignila na 81 mandatov. Liberalna stranka je obdržala svojih 6 mandatov in je zlasti pomembna kot jeziček na tehtnici, da da oporo stranki, ki nima absolutne večine in to je sedaj večinska socialistična stranka.

Ker socialistična stranka ne bo mogla sama sestaviti vlade, se bo morala vezati z dosedanjim večinsko stranko, to je ljudsko stranko, le da bosta vlogi zamenjani. Druga možnost je povezava z liberalno stranko, pri čemer pa bo ovira dogovor med ljudsko in liberalno stranko, ki sta ga napravili letos januarja meseca. Vsekakor bo imel voditelj socialistov dr. Kreisky kljub zmagi precej težko nalogo za sestavo vlade. Če pa se mu posreči, bo on prvi žid v zgodovini Avstrije, ki bo zavzel predsedniško mesto.

Bo Laos novi Vietnam?

Komunisti ne spoštujejo njegove nevtralnosti

Po ženevski konferenci iz leta 1962 je postal Laos nevtralna država. Vodja predsedniški minister princ Souvana Phouma, ki je dal časa izvajal povsem nevtralnemu politiku. A to v zadnjih letih ni bilo več mogoče. Severnovietnamski in domači komunistični gverilci so izrabljali nevtralnost države in skoznjo prevažali orožje in raznovrstno pomoč južnovietnamskim komunistom. Tako je ena najbolj znanih poveljnikov, „Hočiminhova steza“, ki vodi iz Severnega Vietnama preko laoskega ozemlja v Južni Vietnam, po kateri pravijo, da se dnevno premika do 1000 kamionov z moštvom in orožjem.

Za vojno v Vietnamu je ta pot bistvene važnosti, zato ni čudno, da so se Amerikanci odločili in pričeli do „stezo“ bombardirati. Obenem s izpeljevanjem „vietnamizacije“ vojne, ki jo je napovedal Nixon, pa so komunisti začeli razmišljati, kako to preprečiti na najlažji način. Ker v Vietnamu trenutno niso zmožni izpeljati večje ofenzive brez katastrofalnih rezultatov, so se odločili to izvesti v Laosu. Že lansko leto so

izvedli močnejši sunek proti tajlandski meji. A so bili odbiti. Prav tako so vladne čete s pomočjo prostovoljcev zasedle septembra lanskega leta planoto Des Jarres. To so sedaj, po zadnji hudi ofenzivi komunistični gverilci s pomočjo severnovietnamske redne vojske in s pretežno kitajskim orožjem (opazovalci se sprašujejo, če ne bo Peking dejansko posegel) znova zavzeli in se od tu pripravljajo na bodoče vojaške akcije.

Princ Phouma je že februarja predlagal nevtralizacijo planote Des Jarres, a so komunisti predlog odbili. Sedaj je princ s posebnima notama pozval Rusijo in Anglijo (sopredsednici ženevske konference), naj se konferenca nujno sestane, da se problem reši diplomatskim potom.

Medtem pa komunisti prodirajo proti prestolnemu mestu Luang Prabang po eni strani, po drugi pa proti križišču cest št. 7 in 13. Ta zadnja povezuje prestolno mesto z glavnim mestom Vientiane. General Kouprasith, vodja vientianskega področja, je izjavil, da

Reintegracija de Cuba a la OEA

Se percibe de manera cada vez más clara, un movimiento en favor de la vuelta de Cuba a la Organización de Estados Americanos, de la que fue excluida hace cerca de diez años a causa de las repetidas ingerencias del castrismo en los distintos países del continente.

Después de las palabras pronunciadas en tal sentido por el presidente de Venezuela, Rafael Caldera, ante el Consejo Económico y Social Americano, Charles Meyer, secretario adjunto norteamericano, ha declarado que Estados Unidos no se oponían a esta reintegración, pero con una condición: que el gobierno de La Habana garantice su no intervención en los asuntos internos de otros países.

Con referencia a lo anterior, debemos tener en cuenta varios hechos. Si bien es cierto que se está frenando la subversión castrista en América Latina, su peligro no ha desaparecido ni mucho menos. Además, si la subversión aparece frenada no es por buena voluntad de Castro, sino porque la guerrilla ha sido derrotada en todas partes. Finalmente, poca es la garantía que puede ofrecer Castro, de no intervenir en asuntos internos de otros países, cuando hasta ahora no se ha preocupado por la libre determinación de los pueblos, ni ha respetado los tratados internacionales.

Castro, como el comunismo, puede cambiar su táctica, pero sus intenciones son las mismas: la instauración de dictaduras marxistas en el continente americano.

Povratek Kube v OAD

Vedno bolj jasno se opaža gibanje za povratek Kube v Organizacijo Ameriških držav, iz katere je bila izključena pred skoro desetimi leti zaradi ponovnih vtikanj kastrizma v različne države kontinenta.

Po besedah, ki jih je v tem smislu izrekel venezuelski predsednik Rafael Caldera pred Gospodarskim in socialnim svetom za Ameriko, je Charles Meyer, severnoameriški pomožni državni tajnik, izjavil, da Združene države ne nasprotujejo temu povratku, a pod sledečim pogojem: habanska vlada mora zagotoviti, da se ne bo vtikala v notranje zadeve drugih držav.

V zvezi s tem pa moramo imeti na vidiku nekatera dejstva. Čeprav je res, da se je kastristična prevratnost v Latinski Ameriki trenutno polegla, nevarnost kljub temu še daleč ni mimo. Poleg tega, če se zdi, da se je prevratnost polegla, to ni zaradi Castrovega tozadevnega namena, marveč zaradi porazov, ki jih je gverila doživela povsod. Končno pa: kaj malo gotovosti lahko nudi Castro, da se v bodoče ne bo vtikal v notranje zadeve drugih držav, ko ga je doslej kaj malo brigalo svobodno odločanje narodov, in spolnjevanje mednarodnih pogodb. Castro, kot komunizem, lahko spremeni svojo taktiko, a njegov namen ostane vedno isti: vzpostavitev marksističnih diktatur na ameriškem kontinentu.

I Z T E D N A V T E D E N

Papež Pavel VI. je pred skupino mladoporočencev ponovno ostro obsodil razporeke in širjenje erotizma v raznih oblikah v modernem svetu.

V francoskih, švicarskih in avstrijskih Alpah so veliki plazovi sejali smrt in razdejanje. V Vorarlbergu in na Tirolskem so snežni plazovi 16.000 turistov odrezali od sveta ter nekatere pokopali pod soboj. Med ponesrečenci sta bila tudi dva argentinska turista, ki so ju reševalci odkopali izpod snega.

V Boliviji so lastniki listov pet dni po znanih dekretih o tisku, ki po uradnih izjavah „hočejo zagotoviti tisku resnično svobodo“, ustanovili Narodno združenje tiska. V prvi izjavi je združenje objavilo zahtevo po svobodnem tisku brez političnih in ekonomskih pritiskov s katerekoli strani.

Francoski premier Pompidou je prejšnji teden obiskal predsednika Združenih držav Nixona. Uradni obisk francoskega predstavnika je bil po raznih komentarjih uspešen, čeprav oba predsednika nista bila istih pogledov v raznih mednarodnih problemih.

V Guatemali so imeli v nedeljo predsedniške volitve, na katerih je zmagal z relativno večino in mora biti potrjen še po kongresu Carlos Arana Osorio. Predsedniški kandidati so bili: Mario Fuentes Pierrucini, kandidat vladne Revolucionarne stranke, polkovnik Carlos Arana Osorio, kandidat Osvobodilnega narodnega gibanja (desničarji) in gospodarstvenik Jorge Lucas Caballeros, kandidat Krščanske demokratske stranke. Pred volitvami je bilo zelo napeto ozračje, bilo je več političnih umorov, levičarski ekstremisti so dva dni pred volitvami ugrabili zunanjega ministra A. Fuentes Mohra. Po posredovanju Mehike so ministra

bodo to križišče branili za vsako ceno, kajti, če bi ga komunisti zavzeli, bi to pomenilo „obglavljenje naše vojske“.

Vsekakor je položaj v Laosu težak in zapleten, vendar opazovalci ne verjamejo, da bi ameriška vojska direktno posegla na to področje. Na svobodnem ozemlju pa se medtem večja števila beguncem, ki so pobegnili iz zasedenih krajev pred gverilsko krvoločnostjo,

izpustili v zamenjavo z zaprtim 24 letnim levičarskim vodjem J. Vicentom Gironom Calvilom, ki je odpotoval v Mehiko.

Vojna med premirjem se je na Srednjem vzhodu nadaljevala tudi prejšnji teden. Izraelci so odgovarjali na razne napade in sabotaže z letalskim bombardiranjem. Tako je 1. marca v bombnem napadu izgubilo življenje 32 egiptovskih vojakov in civilistov.

ARGENTINA

Dva povratka sta bila v zadnjem tednu bistvene važnosti za Argentino. V soboto, 28. februarja, se je vrnil s podovanja po Evropi in ZDA gospodarski minister dr. Dagnino Pastore. Prinesel je več mednarodnih kreditov in potrdilo svetovnih gospodarskih centrov sedanji argentinski ekonomski politiki.

V nedeljo, 1. marca, pa se je s počitnic na jugu vrnil tudi gen. Onganía. Takoimenovane „vladne počitnice“ naj bi se s tem uradno zaključile. A teh počitnic (ne predsednikovih marveč javne delavnosti) letošnje poletje ni bilo. Vrsta zakonov, načrtov, planov in napovedi je stalno pretresala javno mnenje, kakor seveda tudi važne sektorje družbenega življenja.

Na nasprotni strani (čeprav ne vedno) pa je bilo tudi med počitnicami mnogo delovanja. Sindikati, nekateri se pripravljajo na volitve, drugi so jih že imeli, niso prav mirovali. Čeprav res ni bilo stavk ali drugih podobnih izrazov, se je že februarja pričel pritisk na vladne kroge. Glavna zahteva je povišanje plač (človek bi s humorjem rekel, da so v svojih zahtevah kaj malo originalni) za 10% mesto obljubljenih 7%.

Študentje pa so seveda izrabili sprejemne izpite in po svoje demonstrirali, včasih aktivno, včasih pasivno. — Politiki pa so za konec počitnic dobili poslaščico. Za guvernerja Neuquena je bil imenovan Sapag, neoperonist. Bil je še enkrat guverner te province, pa je padel ob revoluciji, ki je postavila na oblast sedanjo vlado.

Na teh toriščih: vladnem, sindikalnem, študentskem in političnem (prekrokujejo) bo letošnje leto na moč razgibano.

teri bi bili Aranci, Jude in Krisjani
popolnoma enakopravni.

razne skupine (nastevajo šest velikih), jasno kažejo, kako „močno je bolan mo-
v sami krščanski demokraciji, ki ima-
dorni človek“.

vila stvari na svoje mesto
Sicer pa je na sindikalnem polju

dobi, in je povzročila žalostno znani
„cordobazo“.

ODPRTO PISMO RIBIČIČU

Dr. Ljubo Sirc o „morilecu Mitji“

Jugoslovanski federalni predsednik Mitja Ribičič se je v dneh 23. do 26. februarja t. l. mudil na uradnem obisku pri britanskem laburističnem predsedniku Wilsonu.

Dr. Ljubo Sirc, član Narodnega odbora za Slovenijo, je za to priliko objavil odprto pismo, ki ga je naslovil na tega jugoslovanskega komunističnega krvnika. Pismo, pisano v angleščini, je dr. Ljubo Sirc istočasno razposlal različnim političnim osebnostim v Angliji in številnim ustanovam. V spremnem besedilu dr. Ljubo Sirc opozarja prejemnike pisma, da jim prilaga brošuro s kratkim Ribičičevim življenjepisom in poročilom o razmerah v Jugoslaviji pod Ribičičevim predsednikovanjem.

Dr. Ljubo Sirc v spremnem besedilu med drugim piše, da je „Ribičič v Moskvi izvežban policist, ki je v preteklosti organiziral inscenirane procese in se udeleževal v drugih dejavnostih tipa NKVD. Trenutno se poslužuje 'revolucionarnega pritiska', da bi umolknil opozicijo — vključno opozicijo med partijskimi člani — proti svoji liniji.“

Dr. Ljubo Sirc nadalje opozarja britansko javnost, da „če bo njegov (Ribičičev) obisk šel mimo v molku, bi to mogel kdo smatrati, kot da britanska javnost odobrava njegovo preteklo NKVD aktivnost in se ne briga za sedanje zatiranje v Jugoslaviji. Tako mnenje lahko koristi samo reakcionarnim komunistom in jemlje pogum naprednim komunistom in zmernim demokratom v Jugoslaviji in povsod v Vzhodni Evropi.“

Odporno pismo, ki ga je dr. Ljubo Sirc naslovil na Ribičiča, pa se glasi:

Gospod Mitja Ribičič,
predsednik ZIS
Jugoslovanska ambasada
25 Kensington Gore
London S. W. 7

Gospod Ribičič!

Dovoljujem si Vam pisati, ker ste, žal v mojem življenju igrali precejšnjo vlogo. Leta 1947 ste prav Vi organizirali inscenirani proces proti profesorju Furlanu, dr. Nagodetu, meni in dvanajstim soobtožencem.

Zanima me, kaj sedaj mislite o tem procesu. Ali še morete trditi, da so bile obtožbe proti nam upravičene?

Zakaj ste morali ubiti dr. Nagodeta? Zakaj ste morali profesorja

Furlana najprej obsoditi na smrt in ga nato štiri leta držati v samici, tako da je neozdravljivo zbolel? Zakaj ste morali na smrt obsoditi mene samega in mi uničiti sedem in pol let življenja v samici? Zakaj ste morali obsoditi na deset let zapora mojega očeta, ki sploh ni vedel, za kaj gre, tako da je čez štiri leta umrl? Zakaj ste morali imeti v ječi dolga leta ostale soobtožence?

Ali je bilo to potrebno zato, ker smo zahtevali izpolnitev sporazuma med Titom in Šubašičem, v katerem je Tito slovesno obljubil, da bodo po vojni Jugoslavlani imeli vse državljanske pravice? Ali je bilo to potrebno zato, ker smo bili proti enostranski naslonitvi na Stalinovo Sovjetsko zvezo in smo želeli ohraniti prijateljske odnose tudi z Britanijo, Francijo in Združenimi državami? To vprašanje je posebno uместno sedaj, ko prihajate na uradni obisk v London. Ali ste morda preprosto menili, da smete proti nam uporabiti NKVD-jevske metode, ki ste se jih leta 1944 naučili v Moskvi, ker ste bili mnenja, da je zločinec vsakdo, ki se ne sklada z Vašim stalinističnim mišljenjem? Saj ste menda l. 1947 bili stalinist. Toda kako morete potem vztrajati pri tedanjih obtožbah, ko ste svoje mišljenje medtem spremenili?

Odkar ste postali maja 1969 ministriški predsednik, so stvari v Jugoslaviji občutno nazadovale. Napovedujete „revolucionarni pritisk“, prepovedujete časopise in preprečujete svobodo izražanja vsem, ki niso na Vaši liniji. S čim to opravičujete? Predsednik Tito sam je na 9. kongresu dejal, da je v preteklosti partijsko vodstvo tavalno, delalo napake in doživljalo neuspehe. Kako mora tako zmotljivo vodstvo vztrajati na tem, da le ono pozna resnico in da je njegova beseda najvišji zakon? Svoboda izražanja je menda tudi sestavni del reform, katerih pristaš ste tudi Vi.

Ne bi Vas rad obtoževal za hrbtom in Vam ne dal možnosti obrambe, kot ste to storili Vi, ko mi je šlo za glavo. Zaradi tega Vas vabim na javno debato na nevtralnem tleh in pod nevtralnimi vodstvom pred britanskimi, jugoslovanskimi in tujimi predstavniki tiska o gornjih vprašanjih.

Najmanj, kar pa morem zahtevati od Vas, je, da rehabilitirate svoje

žrtve iz časov, ko ste bili stalinist, če ste svoje stališče res spremenili in je Vaše govorjenje o reformah iskreno.

V pričakovanju odgovora
Ljubo Sirc
Univerza
Glasgow, W. Z.

V Ribičičevem življenjepis, v katerem dr. Ljubo Sirc popisuje njegovo policijsko aktivnost v Titovi Jugoslaviji po vojni, med drugim seznanja britansko javnost tudi z naslednjim:

„Leta 1945 je bil Ribičič vodilni organizator poboja 12.000 slovenskih domobrancev, ki da so bili sodelovali v Nemci. Nikdar nisem bil naklonjen kolaboracionizmu, toda treba je jemati okoliščine v poštev. V začetku 1942 je od komunistov vodena slovenska Osvobodilna fronta objavila dekret, po katerem je bil vsakdo, ki se je boril za svobodo izven Osvobodilne fronte, smatran za izdajalca in kolaboracionista in „likvidiran“. Ko je dr. Nagodetova skupina v Osvobodilni fronti, kateri (skupini) sem tudi jaz pripadal, protestirala proti takemu sofizmu, smo bili iz fronte izgnani. Komunisti so uporabljali svoj „dekret“ za preganjanje vsakogar, ki ni sprejel njihove dominacije boja za svobodo in prisilili tako mnoge dobro misleče ljudi v roke Nemcem, ker so se znašli pred edino izbiro priključiti se okupatorjem ali pa biti pobiti od komunistov. Ko so po vojni zavezniki izročili 12.000 slovenskih domobrancev slovenskim komunistom, ker so bili na ta način prisiljeni sodelovati z nacisti, so komunisti vse brez sodbe pobili in jih pometali v kraške jame. Mnogo ljudi ve, da je tudi Ribičič sodeloval pri dejanskem streljanju domobranskih ujetnikov, ki so imeli roke varno zvezane na hrbtu. Ljubljanski dnevnik Delo je spet s pohvalo pisal o tem poboju kot o „likvidaciji protirevolucionarjev in kvizlinških edincev“ 13. maja 1969, ko so proslavljali 25-letnico jug. komunistične tajne policije.“

Dr. Ljubo Sirc nato ugotavlja: „Vsled vsega tega je Mitja Ribičič v Sloveniji znan kot 'morilec Mitja'...“ in nadaljuje: „Pred mojim izpustom iz ječe leta 1954 je Ribičič, — takrat še slovenski notranji minister — izjavil name pritisk, da bi podpisal dokument, v katerem naj bi stalo, da bom 'obveščal jugoslovanske oblasti o vedenju tujcev'... Postal bi komunistični agent, če se mi ne bi posrečilo zbežati v Italijo leta 1955. Toda tudi na Zahodu ime Ribičič in njegovi pajdaši niso pustili pri miru. Še leta 1959 so me poskušali z zvijačo spraviti v svojo službo, ko so ugotovili, da imam probleme z zahodno birokracijo, tako da sem moral njihove poskuse sporočiti britanskim in švicarskim oblastem...“

Leta 1969, ko je bil Ribičič postavljen za predsednika vlade, sem pisal The Daily Telegraphu, ki je 8. julija 1969 objavil moje pismo s kratko vsebino te brošure. Reakcija je iz Jugoslavije prišla mesec dni pozneje: Slavko Kalaba, direktor uvozne časopisne agencije v Beogradu, o katerem prej nisem nikdar slišal, je trdil, da je bilo moje originalno pismo „zelo napadalno in žalilno, celo brezobzirno pismo proti predsedniku Titu“, dasi predsednika Tita v njem sploh nisem omenil. Tako je ta nižji funkcionar poskušal sprevrči zadevo, nihče pa ni zanimal, da Ribičič ne bi organiziral našega insceniranega procesa in se podobno udeleževal. Zanimanja seveda ni moglo biti, ker so moje obtožbe Ribičiča resnične in jih je lahko dokazati. Namesto tega je Kalaba mene poskušal umazati z izjavo,

bi tako ohranili dosežke jugoslovanske reforme. Brez dvoma so tudi stalinisti in skrajni radikali med nasprotniki Tita ter so nevarni, toda ne more biti dvoma, da so zadnji ukrepi najtežje prizadeli jugoslovanske napredne komuniste in liberalne demokrate. Vsled razmer, zmerni elementi niso tako dobro organizirani kakor trdi komunisti in ne uživajo zunanje podpore, kakor jo dobivajo reakcionarni komunisti od svojih vzhodnoevropskih prijateljskih komunističnih strank. Tako sedanje Titovo in Ribičičevo preganjanje lahko eliminira prave reformatorje in pusti odprto polje podtalnim reakcionarjem, zlasti v trenutku, ko bo Tito umrl.

Morilci v inozemstvu

Drugi nov razvoj se kaže v nedavni okrepitvi dejavnosti jugoslovanske tajne policije v inozemstvu (Sunday Times, 2. 11. 69 in The Guardian, 19. 12. 69). Lansko leto so jugoslovanski tajni policisti pobili v Nemčiji, na Švedskem, v Franciji in Španiji ok. 15 jugoslovanskih političnih izseljencev. Dasi so bili nekateri — toda ne vsi — od pobitih znani po svojih ekstremnih stališčih, pa to ni način, po katerem naj bi baje civilizirana vlada urejala svoje račune. Možno je tudi, da je namen te verige umorov ostrašiti 500.000 jugoslovanskih delavcev v raznih evropskih državah in jim onemogočiti, da bi preveč svobodno dihali zahodni zrak.

Gospodarske razmere

Čeprav je Jugoslavija, odkar je bil odpravljen začetni stalinistični sistem, gospodarsko dobro napredovala, pa se Jugoslavlani še vedno borijo proti težavam, ki jih je povzročila začetna gospodarska politika in proti preostlim ideološkim predsodkom.

Uradni izgovor za „revolucionarni pritisk“, namenjen za zahodno uporabo, je, da je naperjen proti stalinizmu, da

Televizija je žvečilni gumi za oči.

Amerikanski rek

Beograjska univerza in list Student

Sredi decembra lani je časopis študentov beograjske univerze študent izšel brez imen vseh urednikov, na notranji strani pa je bilo obilo slik vislie, sekir, giljotin in rabljev. Komentarjev k slikam ni bilo. Seveda ni bilo mogoče zanikati, da je list študent urejala skupina, ki ni pisala po smernicah univerzitetne Zveze komunistov. V listu je bilo polno člankov, v katerih so odkrivali vse mogoče napake revolucije „od zgoraj“. Napadi te nove študentske levice na ZK in na samoupravne organe so seveda nujno vodili do ukrepov proti uredništvu lista. Čeprav je bilo že vnaprej jasno, da bodo odstavili uredniški odbor, so po vseh fakultetah beograjske univerze sklicali sestanke. Na teh sestankih so obravnavali o idejnopolitični usmeritvi študenta in seveda ugotovili, da vsebina lista ne izraža mnenja beograjskih študentov.

Metalurški in tehnološki so na svojem sestanku že predlagali, naj odstavijo uredniški odbor, novi odbor pa naj bo sestavljen iz predstavnikov vseh fakultet in visokih šol. Člani druge skupine osnovne organizacije ZK filozofske fakultete, ki zajema študente in predavatelje skupin za jugoslovansko, slovensko in svetovno književnost, pa so glasovali proti sklepom konference ZK in so podprli idejno in vsebinsko usmeritev študenta. Podobno stališče so zavzeli tudi posamezniki na igralški in likovni akademiji. Skupino okrog študenta so označili v uradnih krogih za pristaše stalinizma, kominformovce, za anarholiberalce in za nacionaliste.

Po predhodnem tipanju po fakultetah so 9. januarja sklicali skupščino slušateljev beograjske univerze, katere se je udeležilo 231 od 248 delegatov, pritegnili so pa še nekaj sto študentov. Večina govornikov je zahtevala zamenjavo uredništva študenta. Pri glasovanju je 159 delegatov glasovalo za odstavitev, proti je glasovalo 13 delegatov, 15 pa se je vzdržalo glasovanja. Pri izidu objavljenega glasovanja pa 39 delegatov, ki so bili prisotni ob začetku, sploh ni glasovalo ali pa so že prej odšli. S proceduralnimi pripombami in s številnimi amandmaji so delegati s filozofske fakultete skušali preprečiti glasovanje o zamenjavi uredništva, a jim to ni uspelo.

POPRAVEK

V spominskem članku ob smrti dr. Vinka Vovka, ki smo ga objavili v pretekli številki, je korektor spregledal sledeče bistvene napake. V naslovu je namesto Volk pravilno Vovk. V drugi vrstici prvega odstavka je namesto dr. Miha Vovk pravilno dr. Vinko Vovk. V tretji koloni pa je v prvi vrstici drugega odstavka namesto „se je rodil pred desetimi leti“ pravilno: „se je rodil pred petdesetimi leti“. Prosimo, da spregledane napake popravite.

da sem bil obsojen „za navadna kriminalna dejanja“ in da so mi 'dovolili oditi v tujino'. Povrh vsega je še grozilo, da bo vsa naročila The Daily Telegrapha v državi ustavili, 'če bodo v bodoče še objavljeni podobni članki'...“

Dr. Ljubo Sirc nato popisuje Ribičičeve nedavne izjave, iz katerih je razvidno, da „ostaja vedno isti Ribičič“ ter zaključuje:

„Ribičičevi naporji gredo proti težnjam naprednih jugoslovanskih komunistov in reformatorjev, za katere se zdi, da hočejo doseči zrahljanje centralističnega vodstva za pomirjenje med njimi, liberalnimi razumniki in večino prebivalstva, kar naj bi okrepilo jugoslovanski politični in gospodarski položaj. V Jugoslaviji mnogi menijo, da je njegovo imenovanje brezupen poskus vzpostaviti centralne partijske kontrole in preprečenje slehernega zbližanja med naprednimi komunisti in zmernimi demokrati.“

POLITIČNI IN GOSPODARSKI POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI OB ZAČETKU 1970

V brošuri, ki jo je dr. Ljubo Sirc dodal svojemu odprtemu pismu jugoslovanskemu komunističnemu vladnemu predsedniku Ribičiču, je v informacijo britanski javnosti in drugim, ki jim je bilo pismo dostavljeno, podal v angleščini kratek, a izčrpen pregled političnih in gospodarskih razmer v komunistični Jugoslaviji, ko ta stopa v desetletje 1970.

Vsled aktualnosti ga v slovenskem prevodu v celoti ponatiskujemo našim bralcem:

Češkoslovaška

Češkoslovaška pomlad 1968 je Tita potisnila v slepo ulico. Če bi ostala neodvisna, bi Češkoslovaška kaj hitro prehitela Jugoslavijo v liberalizaciji in bi zgradila resnično svobodno družbo. Tak razvoj bi končno pomenil konec monopola oblasti partijskega vodstva in zato Titu ni bil po volji. Zato ni vsem podprl ne Čehov ne Slovakov, ko je tik pred invazijo obiskal Prago (Corriere della Sera, 12. 8. 70) in je zel počasi reagiral na češkoslovaško okupacijo po varšavskih silah (Sunday Times, 25. 8. 68).

Po prvih grožnjah, da bi mogla ZSSR napasti Jugoslavijo, je sovjetsko vodstvo ugotovilo, da je bil Tito njihov zaveznik v obrambi vodilne partijske vloge in mu je ponudilo svoje sodelovanje (The Times, 24. 6. 69). Na dan 3. oktobra 1969 je Tito na tiskovni konferenci izjavil, da je treba na češkoslovaško zadevo pozabiti in 28. oktobra je bil srbski časnikar Glušević obsojen na šest mesecev ječe, ker je pisal proti sovjetski okupaciji Češkoslovaške in je tako prizadel prijateljsko državo.

Ob priliki obiska sovjetskega zunanjega ministra Gromika je Tito poudaril, da je treba pretekle razlike pustiti ob strani in da je treba tisto, kar imata Jugoslavija in ZSSR skupnega, gojiti. Nihče, ki prav misli, ne bo nasprotoval modusu vivendi med Moskvjo in Beogradom, kakor bi bilo prav tako usodno za jugoslovanske reforme, če bi se sovjetska partija vmešavala v jugoslovanske zadeve. Toda vse kaže, da Titov dogovor z Moskvjo gre veliko dlje, kakor le to in da je pripravljen sodelovati s sovjetskimi vodstvom v zatiranju sleherne opozicije proti vodilni partijski vlogi.

Vodilna vloga partije

Zaskrbljenost nad zrahljanjem partijskim vodstvom države in poskusi, da bi ga znova vzpostavili, najbolje razlaga jugoslovanske dogodke v l. 1969. Tito se je namenil vzpostaviti partijsko kontrolo, ker sta jo pretresla primer Češkoslovaške in domači izgredi, zlasti študentski nemiri leta 1968 ter naraščanje republiških zahtev po večji avtonomiji.

Titova želja po konsolidaciji partijskega monopola in zahteva, da se prevladujoče federalistične tendence znova sprevrnejo nazaj k večjemu centralizmu, sta naleteli na precej velik odpor pri delu naprednih komunistov. Slovenski republiški predsednik Stano Kavčič, dobro znan naprednjak, ni hotel sprejeti položaja federalnega vladnega predsednika niti ne članstva v partijskem centralnem izvršnem odboru, ker je menil, da se nova politika „ne sklada z usmerjenostjo v decentralizacijo in z vlogo, ki jo mora partija igrati v javnem življenju“. (The

Times, 17. 3. 69) Vsled te odklonitve je Tito iz ozadja potegnil Ribičiča in ga postavil za novega federalnega vladnega predsednika, pričakujoč, da bo ta politični policaj izpeljal zadano mu nalogo.

Sledil je „revolucionarni pritisk“ na vse, da se pokorijo. The Times je 5. in 6. oktobra 1969 poročal, da je bilo v zadnjih nekaj mesecih ustavljenih enajst jugoslovanskih časopisov in revij in da so urednike štirih študentskih glasil zamenjali z bolj vdanimi posamezniki. Zadnja primera prepovedanih revij sta glasili srbskega in hrvatskega pisateljskega združenja. V slučaju Hrvatske literarne gazete so uporabili star trik tajne policije: tiskarski uslužbenci revije baje niso hoteli tiskati. Tednik beograjske univerze študent so spet preusmerili v svoje vode januarja 1970, ko so njegovo celotno uredništvo pognali na cesto.

Naprednjaki se borijo, kolikor se morejo. Na začetku septembra 1969 so študentje v Ljubljani in Mariboru zahtevali, da morajo vsakomur brez razlike dovoliti nastopati v javnih razpravah o družbenih problemih in da nobene zadeve v teh debatah ne smejo smatrati za tabu. Dr. Bojan Rus je pisal v ljubljanskem Delu 30. septembra 1969, da je „korenina (jugoslovanske) slabosti osredotočenje politične sile v zelo ozkih skupinah.“

Partijske teze o omejitvah tiskovne svobode, sprejete 17. novembra 1969, so spravile v ospredje Srbsko filozofsko društvo, čigar člani so protestirali proti omejevanju svobode izražanja vsem tistim, ki se ne skladajo z uradno linijo. To je povzročilo vsesplošno kampanjo proti razumnikom (The Times, 15. 12. 69).

Uradni izgovor za „revolucionarni pritisk“, namenjen za zahodno uporabo, je, da je naperjen proti stalinizmu, da

bi tako ohranili dosežke jugoslovanske reforme. Brez dvoma so tudi stalinisti in skrajni radikali med nasprotniki Tita ter so nevarni, toda ne more biti dvoma, da so zadnji ukrepi najtežje prizadeli jugoslovanske napredne komuniste in liberalne demokrate. Vsled razmer, zmerni elementi niso tako dobro organizirani kakor trdi komunisti in ne uživajo zunanje podpore, kakor jo dobivajo reakcionarni komunisti od svojih vzhodnoevropskih prijateljskih komunističnih strank. Tako sedanje Titovo in Ribičičevo preganjanje lahko eliminira prave reformatorje in pusti odprto polje podtalnim reakcionarjem, zlasti v trenutku, ko bo Tito umrl.

Morilci v inozemstvu

Drugi nov razvoj se kaže v nedavni okrepitvi dejavnosti jugoslovanske tajne policije v inozemstvu (Sunday Times, 2. 11. 69 in The Guardian, 19. 12. 69). Lansko leto so jugoslovanski tajni policisti pobili v Nemčiji, na Švedskem, v Franciji in Španiji ok. 15 jugoslovanskih političnih izseljencev. Dasi so bili nekateri — toda ne vsi — od pobitih znani po svojih ekstremnih stališčih, pa to ni način, po katerem naj bi baje civilizirana vlada urejala svoje račune. Možno je tudi, da je namen te verige umorov ostrašiti 500.000 jugoslovanskih delavcev v raznih evropskih državah in jim onemogočiti, da bi preveč svobodno dihali zahodni zrak.

Gospodarske razmere

Čeprav je Jugoslavija, odkar je bil odpravljen začetni stalinistični sistem, gospodarsko dobro napredovala, pa se Jugoslavlani še vedno borijo proti težavam, ki jih je povzročila začetna gospodarska politika in proti preostlim ideološkim predsodkom.

Upati je bilo, da se bo zasebni gospodarski sektor občutno razširil in bi postal vse gospodarstvo prožnejše, kar je nujno potrebno. Mnogi strokovnjaki so tudi pričakovali, da bodo številni brezposelni našli delo v zasebnem sektorju, namesto da bi morali emigrirati. Toda Tito sam je nastopil proti zasebnim podjetjem ter se je vsled tega število v tem sektorju zaposlenih (izven poljedelstva) znižalo v letu 1969 od 100.000 na 80.000.

Vlada tudi splošno prepričanje, kakor je priznal sam Kardelj v Radu 28. 11. 69, da bi bila potrebna splošna debata o sistemu delavskega samoupravljanja v tovarnah, tako da bi dobilo oblike moderne upravne tehnike. Toda samoupravljanje je ideološki konjček Titovega partijskega vodstva in je Tito sam 30. novembra 1969 napadel „tehnokratske tendence“, tako, da je bila blokirana tudi ta smer napredka.

Zaključki

Čeprav na 9. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije Tito „ni hotel trditi, da ni bilo nobenih zablod, nobenih napak in nobenih spodrsrljavov v našem razvoju“, pa hoče — s pomočjo Ribičiča — še vedno ohraniti absolutno vodilno vlogo partijskega vodstva, kakor da bi to vodstvo bilo neznatno kljub vsem zablodam in napakam. V korist temu vodstvu v Jugoslaviji ponovno dušijo neodvisno mišljenje in razprave s pomočjo „revolucionarnega pritiska“, da bi baje ščitili reformo, kakor da svoboda izražanja ne bi bila njen bistveni del. Rezultati so najbolje opisani v The Timesu z dne 3. novembra 1969: „Odkar je Tito pozval na strožjo disciplino, je prišlo do močnega nazadovanja na skoro vseh toriščih narodnega življenja.“

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izdala 500 strani obsegačoj Zbornik geografskih razprav, M. Šifer je objavil razpravo „Kvartarni razvoj Dobrav na Gorenjskem“, D. Radinja „O doberdobskem krasu“. D. Meze je obdelal „Hribovske kmetije v vzhodnem delu Gornje Savinjske doline“, M. Pak pa „Družbenogeografski razvoj Zgornjega Dravskega polja“. Nad vse zanimiva pa je z diagrami opremljena študija M. Matka o „Delovni sili iz drugih republik v Jugoslaviji, v Sloveniji in posebej v Ljubljani.“ Ta razprava obravnava silo iz drugih republik v luči ponudbe in povpraševanja.

AJDOVŠČINA — Akad. slikar Veno Pilon, ki živi sedaj v Ajdovščini, je spisal, grafično izdelal in izdal „Orakelj slikarjev“ s podnaslovom „Sto ugank za radovedne ljubitelje in poznavalce. Umetnost 20. stoletja“. Ta knjižna redkost — izšla je v 50 numeriranih izvodih — je prav za prav slovenska izdaja l. 1968 izišle njegove francoske bibliofilске publikacije „L'oracle des peintres“. Francosko izdajo je natisnil francoski pesnik slovenskega rodu Jeane Vodaïne, ki sam stavi in tiska svoje izdaje v kraju Base-Yutz. Vendar je nekaj razlik. V francoski knjigi je 130 imen, v slovenski pa le 91 in osem slovenskih slikarjev, ker tekst je Pilon sam vrezal v linolej, goriška tiskarna je samo od tiskala liste.

LJUBLJANA — Ob petdesetletnici smrti Ivana Cankarja so sklenili v Ljubljani postaviti temu velikemu slovenske literature spomenik. Od tedaj so pretekla že tri leta; sedaj pa so v Mestni galeriji odprli razstavo šestih kiparjev, ki so pripravili idejne načrte za spomenik.

SEŽANA — V prostorih sežanske občine so se sestali člani mešane italijansko-jugoslovanske komisije za avtomobilsko cestno povezavo Trsta s slovenskim zaledjem. Ker so priprave za gradnjo avtoceste Postojna—Vrhnika že končane in ker bodo letos pripravili načrte za del avtoceste od Postojne do Sežane, je nujno, da se uskladijo zamisli in projekti za povezavo Slovenije s Trstom.

CELJE — Celjska cinkarna bo opustila izdelavo minija in modre galice, ker so cene svincu in bakru zelo poskočile, dočim je cena obema produktoma določena na bazi nekdanjih cen surovin. Teh ni mogoče kupiti, ker ju topilnice raje izvažajo po novi ceni, ki je na svetovnem tržišču.

KRANJSKA GORA — V Kranjski gori so že več let mednarodne smučarske tekme, v hotelih pa imajo tudi mednarodne cene. Tako hotel Špik v Gozd-Martuljku računa za enoposteljno sobo dva dolarja, za popoln penzion pa 4,5 dolarja. Pravijo, da tudi dinarje sprejemajo. V Kranjski gori sami so cene enoposteljne sobe od 24 do 46 dinarjev, dvoposteljne sobe pa od 42 do 70, po kategoriji hotela. Cena polnega penziona so od 53 do 75 din, privatni go-

stišči Černe in Magušar pa računata za polni penzion 38 in 45 din.

DRAVOGRAD — V Slovenski Koroški je po podatkih okoli 500 ostarelih oseb, ki životarijo ob skromnih občinskih podporah. Med temi je kar polovica takih, ki so povsem osameli in nimajo nikogar za starost in bolezen. Občinske podpore so tako majhne, da se niti podpora ne more imenovati: Kdo more živeti z 80 dinarji mesečno? Edini dom za ostarele v Dravogradu ima prostora za 40 oseb, pa je ne samo majhen, ampak tudi tako borno urejen, da si ga brez občutka sramote niti ne moreš ogledati.

LJUBLJANA — Slanina se je po novem letu močno pocenila, dobiš jo že po 5,50 din. Vendar ni posebnega povpraševanja po njej, tako da mesarji ugibajo, ali se morda niso zaradi previsoke cene ljudje odvadili uporabljati mast ali so se z drago mastjo tako založili, da ne potrebujejo cenejše.

RIBNICA — Po podatkih ribniške občine je vsak deseti Ribničan zaposlen v tujini — okrog 700 —, dva tisoč pa jih je zaposlenih doma. Študirajo v Ljubljani okrog 40 študentov iz Ribnice, a se nihče ne namerava vrniti po študijah v Ribnico. Ribniška podjetja štipendirajo samo 7 dijakov. Pravijo, da bodo že dobili potrebne moči, ko jih bodo „nucali“, ne da bi jih šolali.

LJUBLJANA — Brniško letališče bodo povečali in opremili z vsemi potrebnimi objekti za predvideni povečani letalski promet. Zgradili bodo tudi dve restavraciji — eno za domače potnike, drugo pa za tuje, prav tako bosta ločeni tudi čakalnici za domače in za tuje potnike. Vsi novi objekti bodo dograjeni do leta 1975, letališče samo pa bo povečano do konca leta 1975.

KOPER — Na slovenski obali je lansko leto bilo 291.000 gostov, kar znaša 18% več kot leta 1968.

LJUBLJANA — Upravni odbor Sklada Slovenije za pospeševanje filmske proizvodnje je odobril sredstva za tri celovečerne in 14 kratkih filmov. Med celovečernimi bodo filmali Cankarjevo povest Na klanecu.

PTUJ — V tem mestu so se sestali predstavniki severovzhodnih občin in se razgovarjali o stanju in problemih financiranja obnove cest. Ugotovili so, da so ceste v tem predelu Slovenije precej zapostavljene in so zahtevali večjo udeležbo republike pri modernizaciji cest. V ptujski občini so v zadnjih 25 letih zgradili le 18 km cest iz republiškega sklada.

VELIKE LAŠČE — Tovarna gostinske opreme IGO iz Ljubljane je sklenila povečati svoj obrat v Velikih Laščah, kjer že sedaj serijsko izdelujejo gostinsko opremo. Tovarno bodo povečali za 1200 km. m, zaposlili pa bodo okrog 100 novih delovnih mest. Z deli za povečanje tovarne bodo pričeli sredi marca.

Osebnosti

Krščena je bila Betica Možina, hči Antona in Betke roj. Planinšek.

V družini Sebastjana Kocmurja in Polonce roj. Maček so dobili hčerko, Marijo Snežno.

G. Boris Urbančič — umrl. V torek, 24. februarja, je po hudi bolezni umrl v Barrio Sarmiento g. Boris Urbančič. Pokopali smo ga v sredo 25. na pokopališču v San Martinu. Pogrebne obrede je opravil g. Grom. Pokojni zapušča mater in brata, katerim izrekamo naše sožalje. Naj počiva v miru!

CARAPACHAY

Zveza Slovenskih skavtov je kakor vsako leto, tudi letos organizirala taborjenje. Skupina naših skavtov se je odpravila v prelepi kraj, ki ga obkrožajo hribi — Alta Gracia, kraj Anizacate.

V zgodnjih urah so se pripeljali na zaželeni kraj, kjer teče tik ob tabornem terenu čista reka Anizacate, ki priteka iz hribov in je naše novince motila s svojo čisto vodo, v globini, saj so mislili da je kakor se vidi na prvi pogled prav plitva, pa so se takoj prepričali, da je dno precej nižje kakor so mislili. Vendar pa ni nobene nevarnosti, kajti izbrali so si prav lep kraj ob reki, kjer je mesta za neplačane kakor za one, ki so radi skakali z visokih skal v globino tolmunov. Ko so si tako prav na hitro ogledali novosti, to je reko, hribe okrog, so bili edini v tem, da si hitro postavijo udobno taborišče, da bodo po tem delu takoj preizkusili vodo.

Prvi dan so v glavnem uredili taborišče, tako so že drugi dan imeli več časa za kopanje in spoznavanje okolice. Kar na hitro so se privadili tem kraju in novemu redu. Taborovodja Žnidar Janez je skrbel za reden potek programa, Bonin Peter pa za lačne želodce. Vstajali so ob 7. uri, potegnili svoje ude pri jutranji gimnastiki in kar so se zapodili k umivanju v reki, nekateri so izrabili priliko za kratko plavanje, zatem pa pospravili šotore, urediti se v krog, dvigniti zastave, nato pa je sledila jutranja molitev in potem zajtrk.

Umrlji so: Ljubljana: Terezija Borštnar roj. Medle, Marija Brečko (81), Marija Berger (88), Franc Brezavšek, Pavla Bekš, Vinko Pavlič (80) Marija Grčar roj. Čilenšek (85), Amalija Intihar roj. Lenarčič, Frančiška Korošec, Draglova mama (83), Adolf Repovž. Maribor: Karel Gajšek, Matija Zidar, Katarina Bauman (85), Ambrž Špurij (80), Katarina Štehlík (84), Irma Vodušek, Marija Rogina (82), Frančiška Čimerlajt, Teodor Keber (84), Martina Košir roj. Kopač, Novo mesto, Florjan Hvala župnik, Šempas, Ferdinand Lesjak (93), Gorica pri Slivnici, Alojzij Hren, stavbenik, Ribnica, Frančiška Bedenk (86), Črnuče, Ana Žnidaršič roj. Zakrajšek (95), Bločice, Ivan Grad (74), gostilničar, Dol pri Ljubljani, Pavlina Vitez roj. Ravbar, Vrhovlje, Franc Zle (Jakopov ata) (83), Berčevo, Andrej Kozelj, Primskovo, Anton Kržišnik (84), Trzin, Jože Halužan, Dobovec, Gustav Grobeljnik (80) Celje, Franc Dolinar (85), Radeče.

tudi bistveni pogoj se je izpolnil: kratak preblek lepega vremena je 5. februarja omogočil prvi pristop na Cerro Norte in svet je znova za eno deviško goro revnejši.

Bariločko CABA je po pravici zadovoljen s to goriško zmago. Ne samo zato, ker je z večjo vsoto podprl odpravo in ji torej skupno z SPD botroval, temveč tudi ker pomeni plezarija na Cerro Norte največji argentinski gorniški podvig zadnjih let, odkar sta Fonrouge in Comesana preplezala veliki žleb zahodne Fitz Royeve stene. Še tuje ekspedicije, ki se leto za leto na patagonskem jugu vrstijo, niso pobrale večjih lovorik razen kalifornijskih Amerikancev, ki so se Jani kot tretji in spet po novi smeri povzpeli na Fitz Roy. Letos sta dve inozemski moštvi, katalonsko (Španija) in italijansko, zastoj poskušali bajeslovno goro Cerro Torre, ki šteje samo eno, tragično zmago in ki jo poznajo vsi najboljši planinci sveta. Buenosaireski dnevnik „Clarín“ je objavil cele strani reportaž o teh odpravah a zastoj čakal na poročilo plezalca, ki bi stopil na vrh oblegane gore.

Na zakuski na sedežu Club Andino se je zbrala velika družba bariloških in buenosaireskih planincev. Od odbo-

Nato so se spravili na delo, to je k vaju, petju in igram, ter krajšim izletom. Izvedli so tudi več daljših izletov, med katerimi naj omenimo izlet v skavtom znani Rumipal. Podali so se s posebnim avtom v Córdoba in Alta Gracia, kjer so si ogledali zanimivosti krajev.

K maši so hodili k bližnji cerkvi Presv. Srca Jezusovega. Ogledali pa so si tudi pravoslavno cerkvo, ki jim je ugajala po svojem značilnem stilu.

Prišli so v stik z veliko argentinsko skavtsko skupino iz Mendoze, ki je taborila 5 kvadrov iz centra mesta Alta Gracia, v lepem mestnem parku. Takoj so si postali prijatelji in si navzeli prisrčne stike, tako so neko popoldne Mendoščani presenetili naš slovenski tabor s svojim obiskom, ki je privabil veliko gledalcev in poslušalcev, ki so se kopali v bližini našega taborišča. Ta obisk je ostal vsem skavtom v lepem spominu, kajti nekateri so prvič doživeli prisrčnost skavtskega bratstva — v znak tega sta si obe skupini medsebojno zamenjavali razne skavtske značke s svojega kroja, tako so bili Argentinci na mah poviti s slovenskimi trakovi, rutami slovenskih skavtov in slično, Slovenci pa prav tako z argentinskimi. Prihodnji dan ža nisi skoraj spoznal, kateri je Slovenec in kateri Argentinec. To je navada, ki so si jo že v prvih pričetkih skavtizma privzeli skavti, ko so se obiskovali, zlasti pa na velikih džemborejih. Tudi slovenska skupina je vrnila obisk ko je obiskala nekega večera skavtski tabor Argentinec, kjer so jih slovesno sprejeli. Takoj ob vkorakanju naših skavtov, ki so s slovensko pesmijo prikorakali v taborišče, je vodja sprejel častno nalogo snemanja zastave, nakar je sledila sv. maša, ki jo je daroval duhovnik skavt.

Po maši se je razvila taborna zabava, kjer je bilo veliko petja in veliko zabavnih in šaljivih prizorov tako argentinskih kot slovenskih.

Tudi Slovenci so v svojem taborišču priredili nekaj tabornih ognjev in zabav vendar v manjšem obsegu. Na predvečer odhoda pa so priredili večji taborni ogenj, kjer so spet naši zapeli več slovenskih pesmi, pokazali nekaj spretnostnih vaj in šaljivih prizorov za kar so bili deležni pohvale občinstva.

Prav je, da omenimo, da so se seznanili tudi z lepo skupino beloruskih skavtov v bližini taborišča, dalje pa tudi z argentinsko skupino iz Billinghursta, ki je taborila skupaj z Mendoščani. Taborjenje je trajalo tri tedne. In ko so se vrnilo — zares jih nihče ni spoznal, kajti njihova uniforma ni bila njihova — sedaj pa bo treba vse zamenjane dele spraviti za spomin — na mesto njih pa nabaviti naše.

Vsi so se vrnilo veseli in zdravi ter zadovoljni.

Zveza slovenskih skavtov sporoča, da so vpisali k skavtom vsako soboto dopoldne in nedeljo popoldne v domu v Carapachayu in to za vse, ki dopolnijo devet let starosti do konca meseca aprila. Vsi, ki želijo vstopiti k skavtom, se prijavite v mesecu marcu. Kasneje se vpisi ne bodo vršili. Tudi vse informacije ob istem času.

ra kluba smo opazili predsednika Ojedo, tajnika dr. Guthmanna, blagajnika Rosenkjera in še druge odbornike. Iz vojaške šole je prišel poročnik Coperari, nekdanji šef Base Sobral na Antarktiki, ki je sodeloval pri italijanskem podvigu na Cerro Torre. Buenosaireski CABA je zastopal podpredsednik dr. Guth. Seveda niso manjkali slovenski planinci in gostje, častniki in bariloška televizija, pa številno občinstvo, tako da je bila sejna soba kluba docela zasedena. Predsednik Ojeda je pozdravil člane odprave, poudaril da je to za Club velik praznik, ko sprejema zmagovalca s Cerro Norte in nazdravil Juretu, Petru in Mariju. V nekaj besedah je potem knjižničar CAB-a, V. Arko, očrtal planinske podvige bratov Skvarča na patagonskem jugu, Jure Skvarča pa se je v imenu odprave zahvalil ter dodal imena številnih sodelavcev, ki so v osmih letih pripomogli, da sta Peter in Jure zbrala več kot dvajset prvenstvenih vzponov na gore „celinskega ledu“. Po zakuski smo lahko videli nekaj že razvitih diapozitivov iz zadnje odprave, zlasti razgled z vrha Bertacchija in potem se je v nevezanih razgovorih zavlekel sestanek pozno v noč.

VA

Vsak teden ena

TEŽKE MISLI

Branko Rozman

*Zdaj je listje temnordeče
in drevesa sivi prsti
izmozganega starca v krsti.
V tožni pesmi veter vleče.*

*V siv dan rumenega drevesa.
Listje pada. V moji duši
vse se tiho, tiho ruši.
Ob zidu diši cipresa.*

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

2. marca 1950. — št. 9

„Kocbekova tovarišija“

Moto: Zanimiva kljukca sva, je rekel Vidmar.“

Kocbek, Tovarišija, str. 247

Dragi g. urednik!

Danes Vam ne pišem o USA. Moje misli so vse v stari domovini. Morda bodo tudi Vaši bralci radi porimali z menoj na stara slovenska tla.

Prebral sem Edvard Kocbekovo knjigo „Tovarišija“, ki jo je izdala Državna založba Slovenije v Ljubljani 1949. To naj bi bili dnevniški zapiski od 17. maja 1942 do 1. maja 1943 o njegovem partizanskem življenju...

Med prebiranjem se mi je od 111. strani vedno bolj vrivala tudi misel, da je Kidrič imel le nekoliko prav, ko „je videl v meni“ — tako piše Kocbek — „oslička s prebrisanimi očmi in s skrivnostnim križem na hrbtu, ki je iz raja zablodil v džunglo“...

Da, Edvard Kocbek je zablodil daleč v komunistično džunglo... Že na strani 21 pripoveduje, kako je politkomisar (Tat, rokomav govori jezik drugim neumeten!) Kveder pozdravljaj Izvršni odbor Osvobodilne fronte in dostavlja: „Ves čas pozdrava sem gledal v slovensko zastavo z rdečo zvezdo in trepetal od ganotja.“ Pri vsem ganotju je torej dobro vedel, da je pod komando komunistov... Malo naprej sprejema „marksistično-leninistična spoznanja o objektivnih zakonih družbenega razvoja“ (175)... Komunistem mu je najnaprednejši družbeni nauk. Takole jo pogrunta: „In kaj je bolj razumljivo kakor to, da so v političnih in družbenih zadevah prevzeli iniciativo komunisti, ki to svojo pravico jemljejo iz marksizma-leninizma, najnaprednejšega družbenega nauka“ (362)...

...Iz dna srca vse tiste, ki nočejo z njim v džunglo, zaničuje in sovraži... „Čim bolj se vživljam v poročila, ki govore o ekstazi preprostih podeželskih ljudi, o njihovem strastnem protikomizmu, o moralni in teološki potvorbi religije, o zanešenjaških študentih, tembolj pošteno predstavo dobivam o klerikalizmu“ (155)... Navede nekaj slučajev, potem pa zagrne: „Če je predvojni klerikalizem vnašal religijo v politiko, potem je stopil belogardizem za drzen korak naprej in vnašal politiko v religijo. Težišče klerikalizma je bilo na spretnih, laiciziranih areligioznih kaplanih, težišče belogardizma pa je na oglatih, brezobzirno derviško strastnih laikih“ (263)...

Seveda je Kocbek tudi primerno ogorčen na Vatikan, na hierarhijo in še na tomistično filozofijo poverhu (252). Krščanski tribuni so mu Savonarola, Münzer, Hus, Calvin (264). Nekaj podobnega bi bil menda rad bil Kocbek, ker ves čas očičuje krščanstvo (428) in zravnava „skrivljeno obliko (slovenske) duševnosti (272)“. „Duhovniki so začeli — po njegovem — „oznanjati vero sovražstva, smrti in maščevanja“ (155)... Ko začno partizani pobijati duhovnike, ki ne morejo odobravati komunizma in partizanskega terorizma, ima Kocbek dolg razgovor s Kidričem. „Skupno sva“ tako piše, „ugotovila, da duhovnike, ki začnajo ogrožati naše delo, justificiramo po treznem premisleku vseh okoliščin“ (41)... Spoznava, da je komunizem „družbeno diktatoričen in politično totalitar“ (402), pa mu vseeno služi s pasjo zvestobo: „Vedno bom zvest, četudi nikoli ne bom do konca razumel svoje zvestobe“ (249)...

(Konec prihodnjic)

F. R.

BARILOČE

Povratak planinske odprave na Cerro Norte

18. februarja zvečer je bariloški andski klub (CAB) posebno slovesno sprejel udeležence slovensko-argentinske odprave na celinski led: Jureta Skvarča, Petra Skvarča in Maria Seranar. Manjkala sta Enrique Curioni in Alejandro Nikolić, ki sta sodelovala v ekspediciji, a sta se že preje vrnila, ker so ju klicale službene dolžnosti. Vzpon na Cerro Norte, goro, ki je odbila v prejšnjih letih tri poskuse omejene plezalske dvojice in njunih sodelavcev, je dal poseben blesk letošnji odpravi in je primerno zaključil ne le ekspedicijo 69/70 temveč tudi osemletno delo bratov Skvarča na patagonskem jugu.

Cerro Norte (2.950 m) je najvišji vrh v gorski skupini med jezeroma Viedma in Argentino. Sodi med tiste gore na robu celinskega ledu, ki se odlikujejo po visokih poledenelih stenah, strmih ledenikih in težki dostopnosti.

Pogorje, ki ga je De Agostini nazval Cordón Moyano, je na splošno jako malo poznano. Šele izvidniška delavnost bratov Skvarča je odkrila možnosti, ki se planincem v predelu Kordiljere se-

verno od Argentinskega jezera ponujajo. Ekspedicije, argentinske in inozemske, so se do zdaj posvečale večinoma predelu Fitz Roya, do koder je lažje priti, ker vodijo ceste prav do podnožij gor. Dostopi do pogorja Moyano pa peljejo čez južna jezera, na katerih je plovba še v povojih in omejena na izredno majhno število motornih čolnov.

Prvi poskus na Cerro Norte l. 1966 je pokazal, da je vzhodna stran gore zaradi visokih ledenikov preveč nevarna. Podobna je vzhodnim pobočjem Paina, kjer sta l. 1954 za vedno ostala pod ledenim plazom Tonček Pangerc in Herbert Schmoll. Naslednji poskus l. 1967 je privedel Jureta in Petra v zahodno steno, ki je strmejša a pretežno skalovita. L. 1968 zaradi omejenega časa in različnih naziranj o možni poti ni bilo mogoče resno poskusiti in spet leta 1969 je manjkal Peter, ki se je po službeni dolžnosti moral posvetiti Aconcagui in Jure sam z mladim Seraranom ni tvegala sunka proti vrhu. Letos so se slednjič po srečnem slučaju združile vse ugodne okoliščine in

razne skupine (naštevajo šest velikih), jasno kažejo, kako „močno je bolan mo-

stvari na svoje mesto

AVSTRALIJA

Novo šolsko leto

Z mesecem februarjem se je v raznih slovenskih skupnostih v Avstraliji pričelo tudi delovanje slovenskih tečajev. Tako se je v Victoriji dne 1. februarja vršilo vpisovanje, na katerem se je prijavilo za pouk 21 otrok. Prvi tedni „Slomškove šole“ bodo posvečeni pripravi materinske proslave.

V Sydneyu pa se je slovenska šola pričela v soboto 21. februarja v prostorih slovenskega društva. V letošnjem programu imajo tudi otroški pevski zborček, če bo le prijavljenih dovolj mladih pevcev.

V Merrylandsu pa bo pouk slovenske šole samo za srednješolce. Otrok je tu premalo, da bi lahko imeli svojo šolo. V tem mestu pa je bilo 25. januarja prvo sv. obhajilo. Prejela sta ga Alenka Žigon in Vinko Škrajnar. K slovesnosti so bili povabljeni tudi lanske prvoobhajanci, ki so se radi oživali.

Slovenec rokoborec

Med Slovenci v Avstraliji je dobro znan rojak Franc Jelovčan, ki se je v tamkajšnjem okolju uveljavil kot dober rokoborec. Odnesele je že precej zmag in dvakrat nastopil tudi v Melbournski televiziji. Prej je bil po poklicu tesar. Upamo, da se na novem področju dobro počuti in mu želimo obilo uspehov.

ZDA

Maja Kastelic umrla

Iz Chicaga je prispela vest, da je tam 8. januarja umrla ga. Marija Kastelic, dobra, verna slovenska žena. Pokojna je bila rojena na sam Sveri večer leta 1888. V svojem zakonu z g. Francem Kastelicem je imela osem otrok. Ko se je pričela druga svetovna vojna in komunistična revolucija, se je vsa družina ideološko opredelila v protikomunističnem taboru, za obrambo verskih in narodnih idealov. Zato so štirje njeni sinovi, eden od teh bogoslovec, po vojni vrnjeni s Koroške in ubiti. Tedaj se je ga. Marija z možem

PO ŠPORTNEM SVETU

Na velikem mednarodnem tekmovanju v smučarskih tehnikah v Cognu so domačini (Italijani) zmagali med 60 tekmovalci iz Francije, Bolgarije in Jugoslavije. Člani so tekmovali na progi 15 km, mladinci pa na 10 km. Slovenci so zasedli naslednja mesta: Milnar 23, Kalan 25, Dornik 31, Dretnik 32, Grašič 36, Bavče 40. Mladincev je tekmovalo 59, na najboljša mesta so se uvrstili Italijani, Slovenec Maks Jelenc je zasedel 32. mesto.

Na 1. evropskem tekmovanju s sankami in naravnih progah v Kapfenbergu so zmagali Avstrijci pred sankarji obeh Nemčij, Italija in Jugoslavije. Španci so prišli prepozno, Kanadčani pa niso hoteli tekmovali na naravnih progah in so odšli. Pri posameznikih je bil Ulčar iz Jesenic 19.

Za dobro voljo

Večji

Američan pride v Avstralijo. V daljavi zagleda vole.

„Kaj pa je tisto tam?“ vpraša.

„Voli.“

„Voli? Pri nas v Teksasu so trikrat večji.“

V tem se pripodi čreda kengurjev.

„Kaj pa je to?“ vpraša presenečen.

„To so pa kobilice,“ pojasni domačin.

Vzgoja

Učiteljica: „Jakec, kaj bi pa ti rekel, ko bi jaz hodila v šolo z umazanimi ušesi in skuštrana?“

Jakec: „Nič, ker sem dobro vzgojen.“

Kaj čaka

„Kako, Ivo, ti si se oženil?“

„Ne še.“

„Kaj pa čakaš toliko časa.“

„Avtobus.“

OD DOMA

Če se vam zdi, da ste videli v politični areni slona, ne tecite takoj k psihiatru. Morda ste pa prav videli.

(Skrivnost uspešnega gospodarstva je: iz umazanih poslov delati čiste dobičke.

„Tovariš direktor, tisti, ki je izumil napravo, s katero bomo vsak mesec prihranili milijon, bi rad vedel, kdaj bo dobil nagrado.“

„Recite mu, da se čudim, kako je sploh kaj izumil, ki je tako neumen, da misli, da bo zato kaj dobil.“

Kako naj od mre država, ko pa njeni zvesti varuhi nočejo podpisati dekreta o smrti?

preselila v Združene države. Najprej sta živela v Lemontu, kjer sta skrbela za romarje v Romarskem domu. Od tiste dobe se jih mnogi Slovenci toplo in hvaležno spominjajo. Ko pa je prišel za njima še sin Ciril z ženo, so se vsi preselili v Chicago. Tam so bili rojeni tudi številni vnuki. Ko so bili lanske leto na počitnicah ob jezeru v Wisconsinu, je gospo Marijo zadela možganska kap. Čez tri tedne potem ji je pošel dar govora, nato ji je odpovedala še leva stran. Umrila je spravljena z Bogom 8. januarja zjutraj. Pogreba, ki je bil 12. januarja, so se udeležili številni rojaki. Naj počiva v miru. Njenim sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje.

Ko se zaključijo počitnice

Srednješolski tečaj. Ponavljalni izpiti: 14. marca ob 16,30; vpisovanje: 21. marca ob 16,30; začetek tečaja s sv. mašo 21. marca ob 18,30. Začetek rednega pouka 4. aprila ob 15,30 v Slovenski hiši.

Vpisovanje in pričetek šole Franceta Balantiča v San Justu bo v soboto, 14. marca ob 9. uri v Našem domu.

Vpisovanje v slovensko osnovno šolo Josipa Jurčiča v Carapachayu bo v soboto, 14. marca ob 14,30 v Slovenskem domu.

OBVESTILA

NEDELJA, 8. marca 1970:

V Slovenski hiši na Ramón Falcónu ob 8.30 Socialni dan: „Naša gospodarska osamosvojitev leta 1970“. Najprej sv. maša nato predavanje univ. prof. dr. Milana Komarja in referat gg. Mariana Laboda in Staneta Mehleta. Tombola na Pristavi v Castelarju.

SOBOTA, 14. marca 1970:

V Slovenski hiši na Ramón Falcónu ob 20. Slovensko gledališče uprizori igro Triglavsko rožo, v počastitev mladinskega pisatelja in pesnika Mirka Kunčiča ob njegovi sedemdesetletnici.

NEDELJA, 15. marca 1970:

V Slovenski hiši ob 16. začetna šolska sv. maša. Nato uprizoritev igre Triglavsko rožo.

SOBOTA, 21. marca 1970:

V Slovenski hranilnici ob 20 redni občni zbor.

NEDELJA, 22. marca 1970:

V Slovenskem domu v San Martinu po maši velikonočni sestanek SDO.

NEDELJA, 29. marca 1970:

V Slovenskem domu v San Martinu velikonočni zajtrk.

NEDELJA, 12. aprila 1970:

V Slovenskem domu v San Martinu 9. obletnica

NEDELJA, 19. aprila 1970:

V Slovenskem domu v Berazateguiju prvi mladinski dan

NEDELJA, 26. aprila 1970:

V Slomškovm domu velika tombola.

NEDELJA, 3. maja 1970:

V Slovenskem domu v Carapachayu celodnevne slavnosti

DRUŠTVENI OGLASNIK

Maša zadušnica za 5. obletnico smrti pokojnega ing. Mozetiča bo 15. marca v Slovenski hiši.

Občni zbor Zedinjene Slovenije bo 15. marca ob 10.30 v mali dvorani Slovenske hiše.

Pisarna Zedinjene Slovenije uraduje vsak dan, razen torka, od 18 do 20 ure. Knjižnica Zedinjene Slovenije posluje v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 18 do 20 ure.

Otvoritev šolskega leta na slovenskih osnovnih šolah bo v nedeljo, 15. marca ob 16 v Slovenski hiši s sv. mašo in z zanimivo igro Mirka Kunčiča „Triglavsko rožo“. Prosimo, da se vse šole udeležijo otvoritve s svojimi zastavami.

Ciklus predavanj za leto 1970, ki ga prireja Zveza slovenskih mater in žena vsak zadnji četrtek v mesecu, se prične izjemoma že 19. marca ob 19 v Slovenski hiši s predavanjem: „Odlika in težave naših šolskih prizadevanj“, v pripravi ge. Marjane Batagelj in prof. Alojzija Geržiniča. Zaradi važnosti teme prav iskreno vabljene vse matere, žene in dekleta, ki jih zanima vzgoja naše mladine.

Za začetek šolskega leta 15. marca

bodo otroci povabili medse mladinskega pesnika in pisatelja

Mirka Kunčiča sedemdesetletnika.

V Slovenski hiši ob 16 pričetek

s sveto mašo

Nato bo šola dr. Gregorija Rožmana uprizorila skupno s Slovenskim gledališčem njegovo veliko igro

TRIGLAVSKA ROŽA

Režiser: Maks Borštnik

Scenograf: Frido Beznik

Namesto vstopnine — prostovoljni prispevki.

Dvorana spodaj za otroke — balken za starše.

V nedeljo, 26. aprila

VELIKA TOMBOLA

v Slomškovem domu

Deveta obletnica

BLAGOSLOVITVE

Slovenskega doma v San Martinu

bo v nedeljo, 12. aprila Sodeluie orkester „Planika“

TOMBOLA NA PRISTAVI

V NEDELJO, 8. MARCA 1970

Začetek ob 15

POTOVALNA AGENCIJA

(EVGEN RUPNIK)

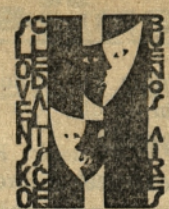
Paraná 230, 5°, Buenos Aires

Tel. 46-6661

Organizira potovanja skupin Slovencev in drugih narodnosti v različne dežele Evrope tekom meseca junija t. l.

Prosimo vse zainteresirane, ki se želijo prijaviti, da se pravočasno informirajo glede sestave različnih skupin (lahko se potuje posamično) kakor tudi glede dobave dokumentov in event. kredita.

Ker je popust pri voznih listkih odvisen od števila potnikov, priporočamo pritegniti v skupine čim večje število ljudi neglede na narodnost in cilj potovanja.

SLOVENSKO
GLEDALIŠČE
BUENOS AIRES

V soboto, 14. marca 1970 ob 20

Počastitev

mladinskega pisatelja in pesnika
sedemdesetletnika

MIRKA KUNČIČA

z njegovim delom

TRIGLAVSKA ROŽA

Pravljica igra v štirih dejanjih.

Igrajo: ga. Majda Volovškova, ga. Marjana Marnova; gg. Stanko Novak, Maks Borštnik, Janez Nevo in nad 50 otrok slovenske šole dr. Gregorija Rožmana iz San Martina.

Režija: Maks Borštnik

Scena: Frido Beznik

Vstopnice po \$ 3.— in 2.— v predprodaji v Dušnopastirski pisarni.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

Dr. Tone Žužek

ADVOKAT

Uraduje od 17.30 do 19.30 ure.
Ponedeljek, sredo, petek.

Lavalle 2331, p. 5, of. 10

T. E. 47-4852

Vsi rojaki, posebno še tisti, ki se bavijo z gospodarstvom in mladino, so vljudo vabljeni v nedeljo, 8. marca na

SOCIALNI DAN

“Naša gospodarska osamosvojitev leta 1970”

Spored:

Ob 8.30 V Slovenski hiši na Ramón Falcónu sv. maša

Po službi božji predavanje univ. prof. dr. Milana Komarja: Osebnostni in skupnostni elementi pri gospodarski osamosvojitvi.

Koreferata bosta imela gg. Marjan Laboda: O praktičnem skupnostnem gospodarskem udejstevovanju in Stane Mehle: O praktičnem osebnostnem gospodarskem udejstevovanju. Sledila bo razprava in morebitne resolucije.

Družabna Pravda

XXIII. REDNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA

Upravni svet društva Zedinjena Slovenija sklicuje XXIII. redni občni zbor za nedeljo, 15. marca 1970, ob 10.30 v prostorih Slovenske hiše, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Dnevni red:

1. Izvolitev dveh overovalcev zapisnika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo upravnega sveta in nadzornega odbora ter sklepanje o njih.
4. Slučajnosti.

Po 16. členu društvenih pravil bo občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi eno uro pozneje, kot je sklican.

Z vsemi pravicami se morejo med seboj zastopati zakonci, starši in otroci. Pooblaščenec morejo imenovati tudi člani, ki bivajo izven Velikega Buenos Airesa ali jih ovira bolezen ali delo. Pooblaščenec se morajo izkazati s pismenim pooblastilom.

Pred občnim zborom bo v kapeli Slovenske hiše sv. maša za rajnega ing. Albina Mozetiča, bivšega dolgoletnega predsednika.

Upravni svet

SLOVENSKA HRANILNICA z. z o. z.

Bartolomé Mitre 97

Ramos Mejía

T. E. 658-6574

Uradne ure: torek, četrtek, sobota od 16 do 20.

Sporočamo vlagateljem, da lahko dvignejo ali pripišejo h glavnici obresti za leto 1969 v zadržni pisarni v uradnih urah.

Kinta „Sloga“ v ulici Del Cielito 297, Villa Udaondo, je odprta vsak dan, razen ponedeljka za člane in njihove družine. Vstop s posebno izkaznico, katero dvignete v zadržni pisarni. Na kinti je na razpolago hrana in pijača po zmernih cenah.

Opozorjamo vse člane na življenjsko zavarovanje. Informacije v zadržni pisarni v uradnih urah.

Predno vzamete posojilo ali kupite na obroke, se oglasite pri nas. Če hočete denar varno in dobro naložiti, ga vložite v Slov. hranilnico.